

بەش..جوگرافیا

کۆلیژ..ئاداب

زانکۆ..سەلاحەدین/هەولێر

بابەت ... نەخشەى بابەتى بەبەکارهێنانى (GIS)

پەرتووکی کۆرس سالی چوارەم

ناوی مامۆستا : سرداربابکر عبدالله

سالی خویندن: ۲۰۲۳-۲۰۲۴

پەرتووکی کۆرس Course Book

1. ناوی کۆرس	پهكهم
2. ناوی مامۆستای بەر پرس	سردار بابكر عبدالله
3. بەش/ کۆلیژ	جوگرافيا / ناداب
4. پەيوەندی	نیمیل: sardar.abdalla@su.edu.krd
5. بەگەیی خۆیندن (بە سەعات) لە هەفتەپەکی	۳ پەكە لە هەفتە
6. ژمارەیی کارکردن	۳ کات ژمیر لە هەفتەپەکی (۲) کاتژمیر پراکتیکی (۱) کاتژمیر تیۆری
7. کۆدی کۆرس	
8. پروفایەلی مامۆستا	من مامۆستای یاریدەدەر / سردار بابكر عبدالله ، لە ساڵی ۲۰۱۹ وە مامۆستام لە کۆلیژی ناداب ، بەشی جوگرافيا ، پەپۆریم زانستی جوگرافيا ، وە هەنگری پروانامەیی ماسترم لە بوری (GIS &RS) لە زانکۆی پۆرتسمۆس – بریتانیا.
9. وشە سەرەکیەکان	نەخشەیی بابەتی، بنەماکانی نەخشە لە ئارک ماب، هێماکان، هەلینجانی نەخشە
10. گرنگی کۆرس:	گرنگی بابەتە کە خۆی دە بینیتەوه لە زانستی نەخشە (نەخشەیی بابەتی) کە لایە نیکی گرنگە لە زانستی جوگرافيا تەکنۆلۆجی، تەقەنیات ، وە بە یە کتیک لە بابەتە بە بابەتە خە کان دادەنریت لە بە شی جوگرافيا . دە کریت لە رینگە ی شارەزابونی قوتابیان بە زانستە کە ، ببیتە بنچینە یە کی باش بو شارەزابوون و نە نجامدانی توێژینەوه و کارکردن لە بواری نەخشەسازی و دروست کردنی نەخشە و شارەزابون لە بنچینەکانی دروستکردنی نەخشەیی شوینی دیاردە سروشتی و مروپەکان بە بەرنامەیی (arcmap GIS)
11. نامانجەکانی کۆرس	پیدانی زانیاری گشتی و تاییەت بە زانستی نەخشە (نەخشەیی بابەتی) بە قوتابیان .

ناشنکردنی فیرخواز و قوتابیان به زانستی نهخشه به گستی نهخشه ی بابتهی به تایبتهی ، هروره ها باگراوندنیکی گشتی و همه چهشن له سهر جورهکانی نهخشه و کردارهکانی پهپوهست به بابتهکه به شیوهی پراکتیکی و تیوری دهرنیت به فیرخوز به شیوهیهکی گشتی .

12. نهرکهکانی قوتابی

پهپوهست بون و نامادهبوونی قوتابی له کاتی دیاریکراوی وانه .

- ناراستهکردن و هاندانی قوتابی بۆ گهران به دوی زانیاری و سهرچاوهکان و به شداری کردنی له ناو وانه

- ناراستهکردن و هاندانی قوتابی بۆ گهران به دوی زانیاری و سهرچاوهکان و به شداری کردنی له ناو وانه

-یهکیکی تر له نهرکهکانی قوتابی نهوهیه پیویسته که ههول بدات بۆ دهرچوون و به دهستهینانی نه نجامی باش له تاقی کردنهوهکان

- پابهاند بون و پاراستنی نارامی ناو هولی وانه خویندن

13. ریگهی وانه ووتنهوه :

- بهکارهینانی دانا شو و تهختهی سپی و ماجبک ، بۆ مهپهستی رونکردنهوهو پیدانی رونکردنهوهی زیاتر به فیرخوازان.

- هروره ها به شیوازی پراکتیکی له ناو کلاس له سهر لابتوپ به گروپ وانه کرداریهکان نه نجام دهرنیت.

-ریگه به قوتابیان دهرنیت به شداری بکه ن له دیالوک و گفتگوی کراوه له سهر بابته ته که له چوارچیهی بابتهی په یوهندیدار .

-تاقیکردنهوهی پراکتیکی و تیوری

14. سیستهمی ههئسهنگاندن:

سیستهمی ههئسهنگاندنی قوتابی له ریگه ی نه نجام دانی تاقیکردنهوهو و پابه ندبوونی به کاتی وانه و هروره ها چالاکي و به شداری کردنی روژانه و هه ئسوکهوتنه کانی قوتابیه له ناو وانه .

به شیوهیهکی دوو تاقیکردنهوه له چوارچیهی کوشش که به ههر دوو تاقیکردنهوهکو چالاکیهکانی قوتابی % ۴۰ نمره ی کوشش له خو ده گرت ، له گه ل % ۶۰ نمره ی کوتای سال.

15. دهر نه نجامهکانی فیربوون

له کوتایدا و دوی تهواکردن بابته ته که ، فیرخواز ده توانیت شارهزایهکی باش په پدا بکات له سهر بابته ته که به گشتی وه ده توانیت له کاتی نوسین و پیشکه ش کردنی توژینهوهدا له و بواره ببیته خاوهن باگراوند و پاشخانیکی زانستی باش له سهر دروست کردنی نهخشه و چۆنیتهی بهکارهینانیان و شی کردنهوهیان له بواری نهخشه سازیداوه به مهستی خزمهت کردن له بواری

16. لىستى سه رچاوه كان

ـ. عبد الرحمن مصطفى دبس و, التطبيقات العملية في الخرائط الموضوعية التوزيعات

--يمان سنكري, التحليل الاحصائي للبيانات المكانية في نظم المعلومات الجغرافية, شعاع للنشر و العلوم, 2008.

- د. ماهر عبد الحميد الليثي, د. محمد صبحي عبد الحكيم, علم الخرائط, الطبع الاولى 1996

17 بابيه تهاكان

نهخشه

نهخشه تهلقيدي و نهخشه زماره بي

نهخشه كوميوتري و سبتسه مه زانياريه جوجرافيه كان

نهخشه و جوره كانى

جياوازي نيوان نهخشه ي جوجرافياى گشتى - تويؤجرافى وه نهخشه بابيه تى

گرنكى نهخشه له تويؤينه وه جوجرافيه كان

مه به ست و نامانجى به كار هينانى نهخشه

بره گزه بنهره تيه كانى نهخشه

تابيه تمه نديه كانى نهخشه بابيه تى

شيوازه كانى نواندى ديارده جوجرافيه كان له سه نهخشه بابيه تى

جوره كانى نهخشه بابيه تى به تبي ناو قروك

- نهخشه به پنى پيوه رى وينه كيشان Map scales

- وانه ي پراكتيكى په يوه نديدار به و ناو نيشانانه ي نامازده ي پيكر او له تاقينغه.

-

18. بابيه تى پراكتيك (نه گهر هه بيت)

19. تاقى كرده وه كان

له م بابيه تهذا پرسياره ي گشتگيرو هه مه چه شن ده بن له سه ر بابيه تى په يوه نديدار .. به شيوه يك پرسياره كان خويان له م جوره

پرسیارانە دا دەبینەوه ..

۱- ناساندن و پیناسەیی دە ستەواژە کان

۲- روونکردنەوه وەکو چۆن...؟ ھۆکارەکانی چین...؟ بۆچی...؟ ھتد

۳- پرکردنەوهی بۆشای بە وشوی گونجاو..

۴- راست و ھەڵە ...

۵- جیاوازی و بەراورد ...

۶- روونکردنەوه بە خستنه رووی نمونەوه ....

۷- ژماردن و باس کردن ...

۸- ھەر وھا تاقیکردنەوه بە شیوہی پراکتیکی لە سەر کۆمپیوتەر .

20. تێبینی تر

لێرە مامۆستای وانەبیژ دەتوانیت تێبین و کۆمەنتی خۆی بنوسیت بۆ دەولەمەندکردنی پەرتووگەگەیی.

21. پینداچوونەوهی ھاوھل

نەم کۆرسبووگە دەبییت لەلایەن ھاوھلنکی نەکادیمیەوه سەیر بکرت و ناوھەرۆکی بابەتەکانی کۆرسەگە پەسەند بکات و جەند وشەییەک بنوسیت لەسەر شیاوی ناوھەرۆکی کۆرسەگە و واژووی لەسەر بکات.
ھاوھل نەو کەسەییە کە زانیاری ھەبییت لەسەر کۆرسەگە و دەبییت پلەیی زانستی لە مامۆستای یاریدەدەر کەمتر نەبییت.